

PATVIRTINTA
 Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
 Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
 viršininko
 2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-134
 (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
 Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
 viršininko
 2025 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. V-368
 redakcija)

**INDIVIDUALIĄ PREKYBOS VEIKLĄ TURGAVIETĖSE VYKLANČIŲ GYVENTOJŲ KONTROLINIS
 KLAUSIMYNAS**

**I SKYRIUS
 INDIVIDUALIĄ PREKYBOS VEIKLĄ TURGAVIETĖSE¹ VYKLANČIŲ GYVENTOJŲ
 KONTROLINIO KLAUSIMYNO LENTELE**

Operatyvaus patikrinimo pavedimo data, numeris

Fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data

Fizinio asmens veiklos vykdymo adresas

Verslo liudijimo arba individualios veiklos vykdymo
 pažymos² numeris

Patikrinimo pradžios data ir laikas

Patikrinimo pabaigos data ir laikas

metai, mėnuo, diena, valanda, minutės

Patikrinimą atliko

metai, mėnuo, diena, valanda, minutės

pareigų pavadinimas, vardas, pavardė, parašas

Eil. Nr.	Reikalavimas	Teisės aktų straipsnis (-iai) ir (ar) dalis, punktas (-ai) ir (ar) papunktis (-iai)	Atitikties reikalavimui			
			Taip	Ne	Neak- tualu	Pastabos
1.	Ar gyventojas yra įsigijęs verslo liudijimą?	2 straipsnio 22 dalis, 10 straipsnio 2 dalis, 26 straipsnis, [1] ³ ; 1 ir 4 punktai [7]				
2.	Ar gyventojas yra informavęs mokesčių administratorių, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka, apie pradėtą vykdyti individualią veiklą?	35 straipsnio 2 dalis [1]; 46 straipsnis [2]; 4 punktas [13]; 6.1				

		papunktis [15]				
3.	Ar duomenys, įregistruoti Mokesčių mokėtojų registre apie gyventojų vykdomą individualią veiklą, yra teisingi?	35 straipsnio 2 dalis [1]; 46 straipsnis [2]; 6.1 ir 6.2 papunktis [14]				
4.	Ar faktiškai vykdoma prekybos veikla atitinka verslo liudijime ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažymyje nurodytą veiklą?	2 punktas [8]; 6 punktas [13]; 003 ir 004 veiklos kodai [12]				
5.	Ar gyventojas, vykdamas prekybos veiklą su verslo liudijimu, veiklos vykdymo vietoje turi prekių įsigijimo dokumentus (išskyrus atvejus, kai buhalterinė apskaita tvarkoma ir prekių įsigijimo dokumentai arba jų skaitmeninės kopijos saugomos i.APS ⁴)?	16, 16 ¹ ir 16 ² punktai [7], 13 punktas [11], 8 punktas [16]				
6.	Ar individualia prekybos veikla besiverčiantis gyventojas naudoja kasos aparatą?	2.1 papunktis, 7 ir 23–25 punktai [5]				
7.	Ar individualioje prekybos veikloje naudojamas kasos aparatas įregistruotas i.EKA ⁵ ?	6 ir 31 punktai [14]				
8.	Ar kontrolinio pirkimo ⁶ metu, kai individualioje prekybos veikloje naudojamas kasos aparatas, išduotas kasos aparato kvitas?	13 punktas [5]; 57.5 ir 57.6 papunkčiai [14]				
9.	Ar kontrolinio pirkimo metu, kai kasos aparato neįmanoma naudoti dėl objektyvių priežasčių arba kasos aparato naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą ⁷ , pirkėjui pageidaujant, išduotas pinigų gavimą patvirtinantis dokumentas ⁸ ?	24–27 punktai [5]				
10.	Ar kontrolinio pirkimo metu, kai prekybos veikla vykdoma lauko sąlygomis, pirkėjui pageidaujant, išduotas pinigų gavimą patvirtinantis dokumentas?	23.23 papunktis, 25 punktas [5]				
11.	Ar individualia prekybos veikla besiverčiantis gyventojas, turgavietėje ir prekybai skirtose viešose vietose prekiaujantis mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais, šiuos produktus į savo prekybos vietą atsivežė su parduodamų produktų įsigijimo dokumentais ir šių	25 punktas [11], 8 punktas, 10.1 papunktis [16]				

	dokumentų duomenis iki prekybos pradžios suvedė į i.APS?					
12.	Ar individualia prekybos veikla besiverčiantis gyventojas, turgavietėje ir prekybai skirtoje viešojoje vietoje prekiaujantis mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais, gautas pardavimo pajamas įtraukia į suminę apskaitą ⁹ i.APS ne rečiau kaip mėnesiui pasibaigus, iki kito mėnesio pabaigos?	25 punktas [11], 8 punktas, 10.2 papunktis [16]				
13.	Ar gyventojas, prekybos veiklą vykdamas su individualios veiklos vykdymo pažyma, yra sudaręs darbo sutartis su samdomais asmenimis (jei tokių yra)?	32 straipsnio 1 dalis, 42 straipsnio 1 ir 2 dalys [4]				
14.	Reikalavimai tikrinami, kai pateikiami papildomi dokumentai ir (arba) po nurodymo pateikti papildomus dokumentus įvykdymo:					
14.1.	Ar deklaruotos individualios prekybos veiklos pajamos už praėjusius mokestinius laikotarpius, jei veikla vykdoma ne pirmus metus?	27 straipsnio 1 ir 3 dalis [1]				
14.2.	Ar gyventojas, vykdamas prekybos veiklą su individualios veiklos vykdymo pažyma, pildo Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą (išskyrus atvejus, kai buhalterinė apskaita tvarkoma taikant dvejybinių įrašų, jei iš pildomų apskaitos registru galima nustatyti mokesčiams apskaičiuoti reikiamus duomenis)?	2, 3 ir 41 punktai [10]				
14.3.	Ar gyventojas, vykdamas prekybos veiklą su verslo liudijimu, pildo Gyventojų, įsigijusio verslo liudijimą, pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą (popierinį (atspausdintą) arba elektroninį)?	2 ir 3 punktai [9]				
14.4.	Ar gyventojas, vykdamas prekybos veiklą su individualios veiklos vykdymo pažyma, saugo prekių įsigijimo dokumentus ne trumpiau kaip 10 metų (išskyrus gyventojus, kurie pasirinkę apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas apskaičiuoti GPM ¹⁰ 18 straipsnio 12 dalyje nustatyta tvarka)?	7 punktas [10]				
14.5.	Ar gyventojas, vykdamas prekybos veiklą su verslo liudijimu, saugo prekių įsigijimo dokumentus 5 kalendorinius metus po tų metų, kuriais jie gauti ar išrašyti, o PVM ¹¹	18 punktas [7]				

	sąskaitas faktūras ir sąskaitas faktūras 10 metų nuo jų išrašymo?					
14.6.	Ar gyventojas, per praėjusius kalendorinius metus viršijęs 45 000 Eur pajamų sumą ir (arba) numatantis šią sumą viršyti einamaisiais kalendoriniais metais, įsiregistravo PVM mokėtoju ir (arba) įsiregistravo PVM mokėtoju, skaičiavo ir sumokėjo PVM, tačiau taikė smulkiojo verslo schemą Lietuvoje?	71 straipsnio 1 ir 2 dalys [3]				
14.7.	Ar gyventojas, per praėjusius kalendorinius metus įsigijęs iš kitų valstybių narių prekių (išskyrus naujas transporto priemones ar akcizais apmokestinamas prekes) daugiau kaip už 14 000 Eur ir (arba) numatantis šią sumą viršyti einamaisiais kalendoriniais metais, įsiregistravo PVM mokėtoju ir (arba) įsiregistravo PVM mokėtoju, skaičiavo ir sumokėjo PVM, tačiau taikė smulkiojo verslo schemą Lietuvoje?	71 ¹ straipsnio 1 dalies 2 punktas, 3 dalis [3]				
15.	Reikalavimai, susiję su gautų pajamų apmokestinimu, tikrinami tik tų gyventojų, kurie prekybos veiklą vykdo įsigiję verslo liudijimus, po papildomų dokumentų pateikimo ir (arba) po nurodymo pateikti papildomus dokumentus įvykdymo:					
15.1.	Ar gyventojas per kalendorinius metus gauta pajamų dalis (pagal visų rūšių verslo liudijimus), viršijanti GPMĮ 6 straipsnio 4 dalyje numatytą sumą ¹² , apmokestinta kaip individualios veiklos pajamos, taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą pajamų mokesčio tarifą?	6 straipsnio 1 ir 4 dalys [1]				
15.2.	Ar gyventojas gautos pajamos iš prekybos veiklą vykdančių juridinių asmenų apmokestintos kaip individualios veiklos pajamos, taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą pajamų mokesčio tarifą?	6 straipsnio 1 dalis [1]; 2.3.3 papunktis [6]				
15.3.	Ar gyventojas gautos pajamos iš prekybos veiklos nevykdančių juridinių asmenų ir (arba) individualią prekybos veiklą su pažyma vykdančių asmenų, viršijančios 4500 Eur per mokestinį laikotarpį, apmokestintos kaip individualios veiklos pajamos, taikant GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą pajamų mokesčio tarifą?	6 straipsnio 1 dalis [1]; 2.4.2.1 papunktis [6]				

PAAIŠKINIMAI:

¹ Individualią prekybą veiklą turgavietėse vykdančių gyventojų kontrolinis klausimynas (toliau – Klausimynas) gali būti taikomas ir kitose prekybos individualios veiklos vykdymo vietose.

² Gyventojų individualios veiklos vykdymo ar nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažyma FR0468, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 373 „Dėl Gyventojų individualios veiklos vykdymo ar nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymos FR0468 išdavimo taisyklių ir jos formos patvirtinimo“.

³ Šio Klausimyno laužtiniuose skliaustuose nurodytas numeris pateikia nuorodą į Klausimyno II skyriuje „Teisės aktai, susiję su individualią prekybą veiklą turgavietėse vykdančių gyventojų kontrole“ nurodytą atitinkamą teisės aktą.

⁴ Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiajam verslui posistemis.

⁵ Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemis.

⁶ Kontrolinis pirkimas – prekių ir (ar) paslaugų pirkimas, kurio metu siekiama nustatyti, kaip laikomasi pajamų apskaitymo reikalavimų, nustatytų teisės aktuose.

⁷ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. balandžio 3 d. įsakyme Nr. VA-40 „Dėl kasos aparato nenaudojimo atveju, kai kasos aparato neįmanoma naudoti dėl objektyvių priežasčių arba kasos aparato naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą, ir apskaitos dokumento išrašymo“ numatyta, kad naudoti kasos aparato nereikalaujama, kai kasos aparato neįmanoma naudoti dėl objektyvių priežasčių arba kasos aparato naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą: 1) individualia veikla besiverčiantiems gyventojams, kurie prekiauja pastatuose ar patalpose, taip pat kioskuose, vagonėliuose, kilnojamuose nameliuose, autoparduotuvėse, kurių siena (-os) arba ją atitinkantys konstrukcijos elementai yra visiškai ar didžia dalimi atidaromi į lauką; 2) gyventojams, kurie per paskutinius 2 metus pirmą kartą įregistravo prekybą individualią veiklą pagal pažymą arba įsigijo prekybą verslo liudijimą, arba keičia mokesčių sumokėjimo formą iš individualios veiklos su prekybą verslo liudijimu į prekybą individualią veiklą pagal pažymą, prekiauja pirmuosius 6 veiklos vykdymo mėnesius, skaičiuojamus nuo veiklos įregistravimo ar verslo liudijimo įsigijimo; 3) gyventojams, kurie įsigijo prekybą verslo liudijimą, kuriame numatyta veiklą vykdyti tik 1 dieną ar 2 dienas per savaitę; 4) konkrečiais atvejais, kai Valstybinė mokesčių inspekcija įvertina objektyvias priežastis ir priima individualius sprendimus, dėl kurių kasos aparato naudojimas atitinkamoje prekybos vietoje yra negalimas arba sukeltų akivaizdžiai neproporcingas administracinės naštos pasekmes.

⁸ Mokėjimo operacijos patvirtinimo dokumentas, pinigų apskaitos ar kitas apskaitos dokumentas.

⁹ Suminė apskaita – tai parduodamų mėsos, mėsos produktų, paukštienos, paukštienos produktų įsigijimo ar atgabavimo į turgavietę ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtą viešąją vietą dokumentų įtraukimas į apskaitą iki prekybos pradžios ir pardavimo pajamų, gautų už šiuos parduotus produktus, įtraukimas į apskaitą ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

¹⁰ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

¹¹ Pridėtinės vertės mokestis.

¹² Fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu gali būti apmokestinamos 45 000 Eur (iki 2025-12-31; nuo 2026-01-01 – 50 000 Eur) per mokestinį laikotarpį neviršijančios individualios veiklos pajamos (kai vykdoma kelių rūšių veikla, pajamos sudedamos).

II SKYRIUS TEISĖS AKTAI, SUSIJĘ SU INDIVIDUALIĄ PREKYBĄ VEIKLĄ TURGAVIETĖSE VYKLANČIŲ GYVENTOJŲ KONTROLE

1. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.

4. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.
5. Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.
7. Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.
8. Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.
9. Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.
10. Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.
11. Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2024 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 1K-5/3D-9 „Dėl Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklių patvirtinimo“.
12. Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių klasifikatorius, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 333 „Dėl Verslo liudijimo formos ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.
13. Gyventojų individualios veiklos vykdymo ar nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymos FR0468 išdavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 373 „Dėl Gyventojų individualios veiklos vykdymo ar nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymos FR0468 išdavimo taisyklių ir jos formos patvirtinimo“.
14. Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“.
15. Fizinių asmenų individualios veiklos duomenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą ir išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Fizinių asmenų individualios veiklos duomenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą ir išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių patvirtinimo“.
16. Pajamų, gautų už turgavietėse ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtose viešosiose vietose parduodamą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus, suminės apskaitos taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Pajamų, gautų už turgavietėse ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtose viešosiose vietose parduodamą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus, suminės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.